

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชนใน อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว” ได้ดำเนินการศึกษาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นการพัฒนา โดยอาศัยกระบวนการต่างๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณธรรม มีความอดทน มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีสติปัญญาเกิดความรู้ความสามารถในการทำงาน การดำรงชีวิต พัฒนาให้ตนเองมีสุขภาพที่ดี มีความเจริญก้าวหน้า และช่วยสร้างสรรค์ ชุมชนและสังคมให้เจริญก้าวหน้าประสบความสำเร็จขึ้นไป ทำให้เกิดความสุขและความดีงามยิ่งๆ ขึ้นไป โดยศึกษาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสาธารณสุข ด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านการเมืองการปกครอง ซึ่ง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) ทั้งแบบคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และแบบปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชน โดยค้นหาคำตอบ เกี่ยวกับการที่พระสงฆ์ ใน อำเภอเมืองสระแก้วได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาชุมชน ๕ ด้าน คือ

๑) ด้านการศึกษา

๒) ด้านเศรษฐกิจ

๓) ด้านสาธารณสุข

๔) ด้านศิลปวัฒนธรรม

๕) การเมืองการปกครอง

ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์ และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนา รวมทั้งศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว แบ่งการศึกษาออกเป็น ๒ ส่วน คือ

๑) ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Study) ซึ่งได้แก่ หนังสือ เอกสารทางวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ และรายงานวิจัยต่างๆ

๒) ศึกษาภาคสนาม (Field Study) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับสอบถาม พระสงฆ์ที่จำพรรษาในวัดที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว จำนวนวัดทั้งหมด ๗๔ วัด มีพระสงฆ์ทั้งหมดจำนวน ๑,๔๘๐ รูป^๑ ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางการคำนวณของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๖๘ รูป และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๕ รูป ซึ่งเป็นเจ้าคณะพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล และรองเจ้าคณะอำเภอ โดยมีประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

๓.๑.๑ ขอบเขตด้านสถานที่

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่การวิจัย เฉพาะในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

๓.๑.๒ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน พฤษภาคม ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมเป็นระยะเวลา ๗ เดือน ที่ใช้ในการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พระสงฆ์ที่จำพรรษาในวัดที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว จำนวนวัดทั้งหมด ๗๔ วัด มีพระสงฆ์ทั้งหมดจำนวน ๑,๔๘๐ รูป

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พระสงฆ์ในอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว จำนวน ๑,๔๘๐ รูป ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางการคำนวณของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๖๘ รูป และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๕ รูป ซึ่งเป็นเจ้าคณะพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล และรองเจ้าคณะอำเภอ ดังมีรายนามต่อไปนี้

^๑ สำนักงานเจ้าคณะอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว, บัญชีรายชื่อพระภิกษุสามเณร ประจำปี ๒๕๕๘, (อัดสำเนา).

ตารางที่ ๓.๑ แสดงรายนามผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ที่	ชื่อ - ฉายา	ตำแหน่ง	วันที่สัมภาษณ์
๑	พระครูสถิตสีลาภรณ์	รองเจ้าคณะอำเภอเมืองสระแก้ว รูปที่ ๑ เจ้าอาวาสวัดศาลาลำดวน	๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘
๒	พระครูถาวรธรรม	เจ้าคณะตำบลสระแก้ว เจ้าอาวาส วัดราษฎร์นิมิต	๙ ตุลาคม ๒๕๕๘
๓	พระครูพัฒนรัตนคุณ	เจ้าอาวาสวัดสี่แยก	๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๘
๔	พระอธิการธงชัย อธิญาโณ	เจ้าอาวาสวัดคลองสมบัติ	๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๘
๕	พระครูสุนทรปริยัติกิจ	เจ้าคณะตำบลศาลาลำดวน เขต ๑ เจ้าอาวาสวัดโคกนกขุนทอง	๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๘
๖	พระอธิการประเสริฐ ปุณฺณญาโณ	เจ้าอาวาสวัดคลองหมี่	๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘
๗	พระครูอาทรธีรธรรม	เจ้าอาวาสวัดหนองไทร	๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘
๘	พระครูสิทธิพัฒนคุณ	เจ้าคณะตำบลสระขวัญ เขต ๒ เจ้า อาวาสวัดน้ำซับ	๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘
๙	พระครูโกวิทคุณสาร	เจ้าอาวาสวัดโคกสำราญ	๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘
๑๐	พระปลัดประสิทธิ์ ธีรจิตโต	รักษาการเจ้าอาวาสวัดใหม่ไพรวัลย์	๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๘
๑๑	พระสมุห์ภิรมย์ จันทโชโต	เจ้าอาวาสวัดเนินผาสุก	๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘
๑๒	พระครูสุทธกัลยาณธรรม	เจ้าคณะตำบลท่าแยก เขต ๑ เจ้าอาวาส วัดท่าแยก	๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๘
๑๓	พระครูบุญสุขวัฒน์	เจ้าอาวาสวัดโคกเจริญสุข	๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๘
๑๔	พระอธิการบุญมี สิริสุนฺโณ	เจ้าอาวาสวัดกิโหลี่	๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘
๑๕	พระครูสมุห์ประจวบ อปฺปกิจโจ	เจ้าอาวาสวัดกิโหลี่สาม	๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

๓.๓.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

๓.๓.๑.๑ ศึกษาหลักการและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชน จังหวัดสระแก้ว จากเอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๓.๓.๑.๒ กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓.๓.๑.๓ กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๓.๓.๑.๔ สร้างเครื่องมือในการสอบถาม

๓.๓.๑.๕ นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๓.๓.๑.๖ นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๓.๓.๑.๗ ปรับปรุงแก้ไข

๓.๓.๑.๘ จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

๓.๓.๒ ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น ๒ แบบ ดังต่อไปนี้ คือ

๓.๓.๒.๑ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นตามกรอบของ การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชน ในอำเภอ เมือง จังหวัดสระแก้ว รวมทั้งศึกษาปัญหาและแนวทางในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)^๒ มี ๕ ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

^๒ โจนีกรูฐ ศรีทอง, ระเบียบวิธีวิจัยทางการพัฒนาสังคม (ลพบุรี: ร้านคุณแหวน, ๒๕๕๖), หน้า ๗๙-๘๐.

- ๕ หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- ๔ หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- ๓ หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- ๒ หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- ๑ หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปแจกกับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มประชากร ที่จะทำการศึกษาจำนวน ๓๐ รูป เพื่อทดสอบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจคำถามในแบบสอบถามอย่างชัดเจนหรือไม่ เมื่อมีข้อบกพร่องก็จะได้ทำการแก้ไขให้ถูกต้องแล้วจึงนำแบบสอบถามแจกให้กับประชากรที่จะทำการศึกษา ดังที่ได้กำหนดไว้แล้วในส่วน of ประชากร ที่ทำการศึกษา

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

๓.๓.๒.๒ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว” ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ เจ้าคณะพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล และรองเจ้าคณะอำเภอ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชน

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว ซึ่งประกอบด้วยข้อสัมภาษณ์ ๕ ข้อ ดังนี้ คือ

(๑) ท่านคิดว่า การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชน ในด้าน การศึกษา เป็นอย่างไร

(๒) ท่านคิดว่า การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชนในด้านเศรษฐกิจ เป็นอย่างไร

(๓) ท่านคิดว่า การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชนในด้านสาธารณสุข เป็นอย่างไร

(๔) ท่านคิดว่า การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชนในด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นอย่างไร

(๕) ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชนในด้านการเมืองการปกครอง เป็นอย่างไร

๓.๓.๓ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๓.๓.๓. ๑ ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๓.๓.๓.๒ หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑) รศ.ดร.กิตติทัศน์ ผกาทอง อาจารย์ ประจำภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒) ผศ.ดร.ณัฐพงศ์ สังวรวรรณ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ ประจำภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓) ดร.ภัททิยา กลุณณะพันธ์ อาจารย์พิเศษ หน่วยวิทยบริการ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔) อาจารย์ผดุง วรรณทอง อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕) อาจารย์เดช ชูจันทร์ อาจารย์ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)^๓

๓.๓.๓.๓ หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๓๐ รูป เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)^๔ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๐

^๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๔๓-๒๔๔.

^๔ Lee J. Cronbach, *Essentials of Psychological Testing*, 4th ed., (New York: Harper & Row, 1971), p. 67.

๓.๓.๓. ๔ นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๓.๔.๑ การรวบรวมเอกสาร ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัย และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชน ในอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

๓.๔.๒ ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามและขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม ถึงเจ้าคณะอำเภอเมือง เพื่อขอความร่วมมือไปยังพระภิกษุที่อยู่ในเขตปกครอง หลังจากนั้น จึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๔.๓ ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย คือ พระภิกษุสงฆ์ในเขตอำเภอเมือง จำนวน ๓๖๘ รูป ซึ่งในการแจกแบบสอบถามผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

๓.๔.๔ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการสัมภาษณ์ เจ้าคณะพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล และรองเจ้าคณะอำเภอ จำนวน ๑๕ รูป ในประเด็นที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชน

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๑ นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้อง ในการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์และถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form)

๓.๕.๒ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓.๕.๓ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือสถิติที่ใช้ในการนำเสนอ และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมุติฐานครั้งนี้ประกอบด้วย

๓.๕.๓.๑ สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistic) ใช้อธิบายข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยแจกแจงความถี่แล้วคำนวณหาร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๓.๕.๓.๒ สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis)

๓.๕.๓.๓ สถิติเชิงวิเคราะห์ (Analytical Statistics) ใช้วิธีทดสอบค่า t-test เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชน และใช้วิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบนำออก (Backward Elimination Multiple Regression Analysis) เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชน ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสาธารณสุข ด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านการเมืองการปกครอง

๓.๕. ๓.๔ แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์^๕ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๔.๕๑ – ๕.๐๐	หมายความว่า มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓.๕๑ – ๔.๕๐	หมายความว่า มาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๒.๕๑ – ๓.๕๐	หมายความว่า ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๕๑ – ๒.๕๐	หมายความว่า น้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๐๐ – ๑.๕๐	หมายความว่า น้อยที่สุด

๓.๕. ๓.๕ วิเคราะห์ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นแบบ ปลายเปิด นำเสนอข้อมูลโดยเขียนเป็นความเรียงประกอบคำพรรณนา

๓.๕.๓.๖ วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ปัญหาในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว นำเสนอข้อมูลโดยเขียนเป็นความเรียงประกอบคำพรรณนา

๓.๕. ๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ (In-Depth Interview) ทำการวิเคราะห์ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques)

^๕ ประกอบ กรรณสูตร, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ , พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : ด่านสุทธาการพิมพ์ ๒๕๔๒), หน้า ๑๐๘.